

Asignatura
Historia Económica de España

Código
25031

Curso académico Ciclo Semestre
1999/2000 1 2

Profesora Grupos Despacho Telf.
Carmen Sarasua 02, 04 y 52 B3- 103 93.581.2316
e-mail : Carmen.Sarasua@blues.uab.es

OBJETIVOS DE LA ASIGNATURA

En este curso se estudia el desarrollo económico español contemporáneo y sus principales transformaciones. Se inicia con la crisis de finales del siglo XIX y llega hasta la actualidad. Está organizado en ocho capítulos que analizan periodos consecutivos. Las explicaciones del profesor y las lecturas hechas por los alumnos en la bibliografía indicada permiten prepararlo.

En las clases prácticas se analizarán las principales magnitudes de la economía española contemporánea, y especialmente las series históricas, a través de las fuentes cuantitativas. Se realizarán algunos ejercicios con técnicas básicas de la estadística descriptiva.

TEMARIO DE LA ASIGNATURA

1. Aislamiento exterior i diversificació estructural (1898-1923)

- 1.1. L'economia mundial, de la pau a la guerra
  - 1.1.1. estabilització i inflació: dues fases consecutives
  - 1.1.2. debilitament i reequilibri del sector exterior
    - 1.1.2.1. l'augment de la inversió exterior
- 1.2. La sortida de la crisi agrària
- 1.3. Diversificació industrial
  - 1.3.1. auge i declivi de l'exportació minera
  - 1.3.2. la segona transició energètica
  - 1.3.3. desplegament de noves indústries
- 1.4. La crisi de postguerra

2. La política econòmica de la Dictadura (1923-1930)

- 2.1. La Dictadura i l'economia espanyola
  - 2.1.1. l'Estat intervencionista
    - 2.1.1.1. una agricultura intervinguda i ineficient
- 2.2. Creació de capital social fix
  - 2.2.1. l'Estatuto Ferroviario
  - 2.2.2. altres infraestructures
- 2.3. Una industrialització protegida
- 2.4. El finançament de l'intervencionisme
  - 2.4.1. accentuació del desequilibri exterior
  - 2.4.2. depreciació de la pesseta i caiguda del rKgm

3. La depressió dels anys trenta (1930-1939)

- 3.1. La crisi de l'economia mundial
- 3.2. Incidència de la depressió a Espanya
  - 3.2.1. mecanismes de transmissió de la crisi
- 3.3. La política econòmica republicana
  - 3.3.1. mesures front a la tendència depressiva del cicle
  - 3.3.2. els problemes de la reforma agrària
    - 3.3.2.1. l'augment de la producció agrícola

- 3.3.2.2. guerra i col·lectivitats al territori republicà
- 3.4. els canvis del sector industrial
- 3.5. Composició del producte i distribució de la renda

- 4. Guerra, reconstrucció i dirigisme (1936-1951)
  - 4.1. L'estructuració d'un Estat corporatiu
    - 4.1.1. Impuls econòmic: els condicionaments
    - 4.1.2. les conseqüències de la guerra i la reconstrucció
  - 4.2. Una economia aturada i intervinguda
    - 4.2.1. l'estancament de l'agricultura
    - 4.2.2. l'intervencionisme industrial
      - 4.2.2.1. la creació d'empreses públiques
      - 4.2.2.2. intervenció de la indústria privada
      - 4.2.2.3. restriccions a la competència exterior
  - 4.3. Inflació i acumulació

- 5. Els límits de l'autarquia (1951-1961)
  - 5.1. Creixement i integració a l'Europa occidental
    - 5.1.1. els processos d'integració europea
  - 5.2. Persistència de les polítiques autàrquiques
    - 5.2.1. inicis de la modernització agrícola
    - 5.2.2. la industrialització substitutiva d'importacions
      - 5.2.2.1. augment i transformació de la demanda energètica
      - 5.2.2.2. estructura i tendències de la producció
  - 5.3. La liquidació de l'autarquia
    - 5.3.1. les mesures preestabilitzadores
    - 5.3.2. el pla d'estabilització de l'any 1959

- 6. Liberalització i desenvolupament (1961-1974)
  - 6.1. Estabilització i liberalització
  - 6.2. Factors determinants dels processos de creixement
    - 6.2.1. la mobilització de les reserves de mà d'obra
    - 6.2.2. la reinserció a l'economia internacional
    - 6.2.3. l'evolució dels intercanvis exteriors
  - 6.3. Transformacions de l'estructura productiva
    - 6.3.1. la modernització de l'agricultura
    - 6.3.2. desenvolupament industrial i canvi estructural
    - 6.3.3. la modernització dels serveis
  - 6.4. Fallida del model de creixement

- 7. Crisi econòmica i transició política (1974-1985)
  - 7.1. La doble crisi de l'economia espanyola
la crisi econòmica internacional
els processos de la transició política
  - 7.2. Producció, consum i inversió
    - 7.2.1. Una crisi bàsicament industrial
  - 7.3. Inflació, caiguda de l'activitat i atur
    - 7.3.1. els baixos nivells de l'ocupació
    - 7.3.2. evolució dels costos laborals reals
  - 7.4. La política econòmica de la crisi
  - 7.5. Estancament de la renda i canvis en la distribució

- 8. El repte de la integració a Europa (1985-1998)
  - 8.1. La construcció d'Europa i la fi de la guerra freda
    - 8.1.1. la integració espanyola a la CEE i a la UME

- 8.1.2. un entorn exterior profundament modificat
- 8.2. Les reformes estructurals
  - 8.2.1. les transformacions del sector públic
- 8.3. La inversió, motor del creixement
  - 8.3.1. la construcció, un sector estratègic
  - 8.3.2. l'adaptació de l'estructura industrial
- 8.4. El procés de convergència amb Europa

Temes per a les classes pràctiques

1. La població i l'activitat econòmica
2. El PIB i la seva composició sectorial
3. El producte del sector primari, secundari i terciari
4. La dinàmica dels preus i les magnituds monetàries
5. Els components de la demanda: consum i inversió
6. L'Estat i l'economia
7. El sector exterior

BIBLIOGRAFIA

La selecció de articles preparada per el Departamento es lectura obligatoria. Además, debe leerse como mínimo uno de los siguientes libros:

- * J. L. García Delgado; J. C. Jiménez: Un siglo de España. La economía. Marcial Pons Historia, 1999.
- * J. Nadal, A. Carreras i C. Sudrià, eds. : La economía española en el siglo XX. Una perspectiva histórica, Barcelona, Editorial Ariel, 1987.

EVALUACION

La evaluació de la assignatura se basará en:

La realització de un examen escrit sobre les parts teòrica i pràctica del programa. Puede hacerse:

Superando dos exámenes parciales, el primero el 8 de abril y el otro en la fecha oficial de la convocatoria de junio de 2000.

Superando un examen final del conjunto de la asignatura en alguna de las convocatorias oficiales.

La asistencia y la preparació en las clases pràctiques y en especial los ejercicios que se hagan en éstas.

HORARIO TUTORIAS

Profesora	Horario Tutorias
Carmen Sarasua	Lunes y miercoles de 12 a 13m30